

PRÁVNÍ STANOVISKO

Zadání: Vyjádřit se k předloženému výpisu z obchodního rejstříku bytového družstva s obchodní firmou Holzova, bytové družstvo, IČ: 255 97 469 ve vztahu k zápisu v OR ohledně různého základního členského vkladu.

Objednatel: DRUŽSTVO MAJDALENKY, se sídlem Brno, Majdalenky 853/13, PSČ 638 00, IČ: 255 76 861

Vypracoval: Mgr. David Rašovský, advokát, se sídlem Brno, Hlinky 135/68, PSČ 603 00, ev. č. ČAK 14443

Datum vypracování: 18. srpna 2015

A. ÚVOD

Předmětem tohoto stanoviska je posouzení, zda lze využít k argumentaci stav zápisu v obchodním rejstříku stran různé výše základního členského vkladu podle stavu zápisu v obchodním rejstříku u bytového družstva Holzova, bytové družstvo, IČ: 255 97 469, se sídlem Brno, Líšeň, Poslušného 2705/9 k zapracování různé výše základního členského vkladu do nových stanov objednatel stanoviska.

B. PRÁVNÍ STANOVISKO

Na základě e-mailem sdělených skutečností, jsem provedl kontrolu zápisu výše základního členského vkladu u bytového družstva Holzova, bytové družstvo, IČ: 255 97 469 a zjistil jsem následující skutečnosti.

U bytového družstva Holzova, bytové družstvo je ve sbírce listin založen dokument „stanovy“ s datem vzniku listiny dne 27. 06. 2007 a datum založení do sbírky listin u obchodního rejstříku dne 06. 02. 2012. Ve stanovách je otázka výše základního členského vkladu řešena v čl. 13 s názvem „Majetková účast člena družstva“. V odstavci druhém článku 13. stanov je uvedeno, že základní členský vklad činí u fyzické osoby 5.000,-Kč a u právnické osoby 25.000,-Kč. V dalších ustanoveních je pak připuštěn další členský vklad. Tyto skutečnosti navazují na čl. 4 stanov, podle kterého může být členem bytového družstva fyzická osoba s trvalým pobytem na území ČR i právnická osoba se sídlem na území ČR. Tomuto také odpovídá stav zápisu v obchodním rejstříku, podle kterého je základní členský vklad pro fyzické osoby 5.000,-Kč a pro právnické osoby 25.000,-Kč.

K výše zmíněným skutečnostem je třeba uvést, že již v přechodím právním stanovisku bylo sděleno, že podle právní úpravy v obchodním zákoníku v § 223 odst. 3 nebylo výslovně stanoveno, zda lze mít upravenou výši základního členského vkladu v různé výši, a pokud ano, tak v jaké míře (každý člen různá výše, některé skupiny členů různá výše apod.). Podle výkladu v komentářové literatuře k obchodnímu zákoníku bylo připuštěno, aby v odůvodněných případech byla pro různé skupiny členů, nejčastěji určených jako fyzické osoby naproti právnickým osobám, stanovena různá výše základních členských vkladů. Naproti tomu ale v soudní praxi (viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 229/2000) byl preferován odlišný výklad zapovídající odlišnou výši základního členského vkladu s odůvodněním rozporu takového stavu s principem rovnosti a družstevní demokracie.

Z důvodu výše uvedené jisté nejednotnosti přístupu přistoupil zákonodárce v právní úpravě v zákoně č. 90/2012 Sb. k vyjasnění a zpřehlednění této otázky, kdy není umožněno, aby základní členské vklady v družstvu byly stanoveny v různé výši. Jak vyplývá z § 563, každý člen družstva se podílí na základním kapitálu družstva základním členským vkladem, a pokud tak určí stanovy, může se každý člen podílet na základním kapitálu jedním nebo více dalšími členskými vklady a

výše **dalších členských vkladů** může být pro jednotlivé členy různá. Členský vklad je tvořen součtem základního členského vkladu a všech dalších členských vkladů. V § 564 odst. 2 je dále stanoveno explicitě, že výše **základního členského vkladu je pro všechny členy družstva stejná**. Tuto tezi pak zdůrazňuje výslovně i důvodová zpráva k tomuto zákonu. Tímto odpadají jakékoli interpretační nejasnosti týkající se přípustnosti, či nepřípustnosti odlišné výše základního členského vkladu v družstvu.

Když se vrátíme k bytovému družstvu Holzova, bytové družstvo, tak je zřejmé, že stanovy, které připouštějí různou výši základního členského vkladu pro fyzické osoby a právnické osoby, byly přijaty členskou schůzí v roce 2007, takže ještě za účinnosti obchodního zákoníku, kde chyběla výslovná právní úprava, jak uvedeno výše. Za další nelze pominout, že nastavení různé výše základního členského vkladu je zvoleno vhodným kritériem ve velmi obecné rovině, nikterak neodrážející hodnotu, či velikost bytu apod. V případě objednatele je však rozdílnost základního členského vkladu ve stanovách nastavena natolik rozsáhle, že nelze tyto dva případy srovnávat, kdy je především nutné upozornit, že v bytovém družstvu Holzova, bytové družstvo mají **všechny fyzické osoby stejný základní členský vklad** bez ohledu na další skutečnosti. Nakonec zatím ani nedošlo v uvedeném bytovém družstvu k přejetí nových stanov podle zákona č. 90/2012 Sb. a podřízení se tomuto zákonu.

C. ZÁVĚR

Na základě analýzy provedené pod bodem B lze přijmout následující závěry:

1/ Stanovy bytového družstva Holzova, bytové družstvo byly přijaty členskou schůzí v roce 2007 za účinnosti obchodního zákoníku, přičemž v té době nebyla otázka různé výše základního členského vkladu zcela vyjasněna, byť soudní praxe toto zapovídala.

2/ Stanovy bytového družstva Holzova, bytové družstvo obsahují stejnou výši základního členského vkladu pro všechny fyzické osoby v částce 5.000,-Kč, kdežto stanovy objednatele obsahují ve značném rozsahu různou výši základního členského vkladu pro fyzické osoby, a proto nelze analogicky srovnávat tyto skutečnosti.

3/ Zákon č. 90/2012 Sb. v § 564 odst. 2 výslovně stanoví, že výše základního členského vkladu je pro všechny členy družstva stejná a pro bytová družstva není tímto zákonem stanovena žádná výjimka.

D. VÝHRADY

Při zpracování tohoto stanoviska vycházíme z právního řádu platného ke dni 18. srpna 2015. Toto stanovisko je zpracováno s výhradou uplatnění jeho závěrů v České republice.

Mgr. David Rašovský, advokát

Mgr. David Rašovský
advokát, ČAK: 14443
Hlinky 135/68, 603 00 Brno
IČ: 71223011